

Universitätsbibliothek Wuppertal

Demosthenis Et Aeschinis, Principum Græciæ Oratorum Opera

Demosthenes

Aureliae Allobrogum, 1607

Ennaratio in Philippicam IIII

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1565)

εις εν μνησθη ουδ, μεμνηται οπ κωλύουσιν αει τ' προς
 φιλιππον πολεμοι; εις ετερον, οπ δεβαλλουσι τον δη-
 μοσενω, ως πολεμοποιον; εις τρίτον, οπ μη συγχωρουσι
 πα βασιλει την πολιν δ' εργετων; δεικνυμεν ος οσα αυ
 αυτοι ποιωσι ε λεγωσι, λυοντες τλω προς βασιλεια
 προσβειαν, ε τον πολεμον τον προς φιλιππον; χειρη
 και μετ' κωλυουσιν. επει περ αν αλλοθεν ηυξενωται, ει-
 τα δεσποφι χρησαμενος προς ενα πνα τ' ηυ προσδωτην
 αεισοδημον, ηεγκηκως δεαλεγετα, δι εως ανδρος
 προς απαντας τον σκοπον τε λογου ηυμον και φανερον
 ηεστιας τοις ακουουσιν. ετωειδη γδ οι δεσποφιστες αυ-
 ποις πεμπειν προς βασιλεια, και πολεμειν φιλιππω,
 δηλοι εισιν ετη χειρη συμβουλοοιτες, το η αξιωμα
 και θαρσευτες της πολεως; δεα τεπο φοβουμεν τω-
 τλω τλω παρ εκενων απλογια, ηερωτησε την αεισο-
 μηδω; δεα τι αυτες μνη φιλοπμιας μεταποιειται; μη
 συχωρει δε τη πολει τλω δεξαν τλω τ' ηυ προσδωτων
 δεσφολαττειν; και κληρονομειν της δουκειας; και δεα-
 δι χειρη τω τ' ηυ εργων λαμωροτητας; ο μνη ουδ σκο-
 ποσ, ουποσ εστιν. ετω μνη δε οπως μετακρημειται, μη
 ποιητω τλω λυσιν της απιδεσεως, ετη πωυ ηε το χειρη-
 δεσ τε βασιλειωσ; και οπ αναγκη ηε προς εκενον φι-
 λια ετω τοις αλλοις απασιν ελλησιν δυνοικως * δεαλε-
 γε, ημιν η απεχθατετα βασιλεισ. και αναγκη μεγα-
 ελω ε πωσιν πεποιη δεα τε δεαξα, εν οια ταεραη και
 δεσηκε τα ηυ ελλωων; ως εη χειρη τη πολει της παρ
 εκενου οπικουριασ, δεα τε και δεσηκωτα. λω βουλομε-
 οσ πωσαδαι, ηεξησε τλω ταεραη τλω ελλωω-
 κλω, ετα δεπο τουτου μεπεβασε τον λογον, προς τοις
 οπ χειρη πολιδωμοδροισ. διαρει δε δεα και τλω ηυ
 ηεπορον ποιωτητα, και απιδεσεσ κεινικησ προς δεαβο-
 λω της ποιωτησ αυτην δεαφορεσ; ενδεικνυμεν δε
 αυτ, οια ειωθασι λεγην; ε οπ σωηδεσ αυτοις, κωλυειν
 ηυ προσδωτων τη πολιν; φοβουμενος μη ωει τ' προσβειαν
 ηε προς βασιλεια, απειπωσι; ε τοις λογοισ αυτ' υποπε-
 μνωμενος, ηε απωσισ αυτοις κωδισαδ, ως δεα φιλιππον
 απαντα πολιτωοιδροισ προς χειρη. ετηκεν ουμ απιδε-
 σιν ωρατω τινουσαν εις αυτοις τλω δεπο τε συμφε-
 ρωτοσ, οπ ειωθασι μνη λεγην, ως αγαθον η ειρηνη; και το
 εεφειν δυωαμν μεγαλω, ως χαλεπον; δεα η ηυ δυο
 μερον τετων ηε απιδεσεωσ, εν δεικνυμεν, οπ ηε ηε ειρηνη
 αηη δειν φασι, και ουτε προς φιλιππον πολεμειν, ουτε
 προς βασιλεια πεμπειν. μη γδ εη χειρη χρηματων, μη
 ηε εεφειν δυωαμν. ουτε πλεον ηε εν τη παρωση απ-
 πιδεσεσ; λω ηεσε τη ηυ λογων ηυ εν ηυ αλλων υποδε-
 σεων μεταγωγη. μετηγαγε μνη γδ ταυτα δεπο τε ωρα
 δυοπειδοισ λογου. πλεον δε η αυτην ηε ιδιον μαλλον ετη
 της παρωσεσ υποδεσεωσ εεεραζετα. τεπο δε ος το
 βωλεδαι τοις ηεπορεσ κωλυειν τλω προς βασιλεια
 προσβειαν. ηε η λυσισ μεταληπειν; οπ ει και χαλεπα
 ταυτα; χαλεπωτερα ωεισομθα, απ ταυτα μη εεερω-
 μνη ποιειν. και ετερον απειτηκεν, οπ πολεμοποιοσ δη-
 μοσικησ. λω, ος μνη ειπειν δεπο τε νομιμου, εη ηε
 πωσ δεπο τε συμφεροντεσ, ηεσειν, ειπων; και ωρε ηε με ειπειν, πολλα φιλιπποσ ειχε ηε πολεωσ; ηε νη εισ καρδιασ
 πεπομφε βοθηαν; εν δεικνυμενος και ταυτα ηε απιασ ηε υποδεσεωσ, ε οπ απηγη ηηα αυτοις φιλιπποσ πεπομφε-
 να βοθηαν καρδιαοισ. και εητελω απιδεσιν; Αλλ ου προσηγοροκεν ο φιλιπποσ ημιν τον πολεμον; λω ηεσε
 σωηκωσ; Ουδε γδ σεραμοισ, ουδε ολιωδοισ, ουδε ερεφωσιν, εδε αλλοισ πωπωτε ουδεοσι ωρεειπεν. εητα τα
 αναγκησ κρηνητα. εν δεαφορεσ αυτοις σωηκωσ, οπ ου ωει ηυ ισων αυτοις και τοις αλλοισ εστιν ο κινδωωσ,

A quorum capitum unum est, eos semper bellum con-
 tra Philippum prohibere: alterum, eos Demosthenē
 ut belli concitatorē calumniari: tertium, eos regi
 Persarum de Repub. bene merendi facultatem adi-
 mēre ostendens, quicquid & faciant & dicant, impe-
 dienda legatione regia, & bello Philippico, id eos
 gratiē merendiq; causa facere. Nam unde alias aucte
 sunt opes eorum? Deinde ad unum quendam ē prodi-
 toribus Aristodemum conuersus, acriter aduersus
 eum disputat, per unum hominem, quae sit sua de om-
 nibus sententia, palām auditoribus ostendēs. Cum
 enim constet, eos qui dehortentur à mittēda ad regē
 legatione, & bello Philippo inferendo, id assentandi
 studio facere, & auctoritatem Reipublicae destruere:
 propterea, metuens illorum aduersationes, interro-
 gat Aristodemum, quam obrem, cum ipse honoris
 studio ducatur, maiorum tueri gloriam Rempublicā
 veter, & celebritatis illius hereditatem cernere, & fa-
 cinorum splendorum imitari? Propositum igitur e-
 ius hoc est. Dicamus autem quo pacto sit tractatum.
 Post refutationem obiectionis subiunxit, quā uti-
 lis sit rex, & necessariam eius esse amicitiam ostendit,
 si quidem Graecis ceteris omnibus bene cupiat,
 solis Atheniensibus sit infestus: & demonstrando,
 quanta sit Graeciae perturbatio, maximam necessitatē
 proponit, fidemque facit, opus esse Reipublicae illius
 auxilio propter tēporum rationem, Cuius necessitat-
 is probandae causa, tumultus Graecorum amplificat.
 Deinde ab eo transfert orationem ad populi assenta-
 tores magistratus, & bifariam etiam oratorum quali-
 tatem diuidit, & obiectiones mouet ad infectationē
 qualitatis eorum varias, per quas ostendat, quae dice-
 re, & ut Reipublicae actiones impedire soleant, me-
 tuens ne legationi ad Regem mittendae aduersentur.
 Orationes igitur illorum succidit, & fidem illis dero-
 gat, ut qui propter Philippum publice populo assen-
 tentur. Posuit igitur obiectionem primam, tenden-
 tem in eos, ab utilitate sumptam, solere eos dicere:
 Quam bona res sit pax: magnum alere exercitū quā
 sit molestum. Ostēdit praeterea per duas partes huius
 obiectionis, eos dicere, pacem esse seruandam, neque
 cum Philippo gerendum bellum, nec ad regem mittē-
 dam legationem: (neque enim pecuniis esse opus) ne-
 que alendum exercitum. Sic aliquanto vberior est
 haec obiectio, quam refutauit rationibus ex aliis ora-
 tionibus huc adscitis. Sumptae enim sunt ex oratione
 pro Diopithe. Sed aliquanto amplius quiddam &
 magis proprium in hac causa tractat. Id verō est, ora-
 tores obitare, nec regem legati mittantur. Eius solu-
 tio translatiua est, hoc modo: Tametsi molesta haec
 sunt, molestiora perferenda erunt, si haec facere nole-
 mus. Etiam aliam opponit, Belli concitator est De-
 mosthenes: quā, siue à legitimo, siue ab vtili sumpta
 esse dicatur, soluit his verbis: Ac priusquam ego ad
 Rempublicam accessi, multa nostrae civitati erepta
 Philippustenuit, & nunc Cardia auxilia misit. Indicat
 enim & hic argumēti causam, & ostendit nunciatum
 esse eis, Philippum Cardianis misisse suppetias, tertia
 obiectione addita: At nō indixit nobis Philippus bel-
 lum, quā suo more soluit: Nec enim Phereis, nec O-
 lynthiis, nec Eretriensibus, nec vllis aliis vnquā indi-
 xit. Postea loco à necessario est usus, per differentiā, in-
 dicās, nō iisdem de rebus eos cum ceteris, periclitari,

vt illam etiam suspicionem tollat, si qui sint ociofi, & feruitutem æquo animo ferant: non esse eis de feruitute dimicandum, sed de extrema internecione & euerfione omnino, & excidio. Hactenus vehementiora illa aduerfus affentatores magistratus, ab eo sunt tractata. Deinceps per digreffionem iterum in oratores largitionibus corruptos inuehitur: eorum culpa fieri, quo minus Philippus Reipublicæ benefaciat: idque, cum de Olynthijs, Thebanis & Theffalis fit benemeritus: vt anteuertēs, his criminationib. aduerfariam opinionem excludat, quam eos veritus est esse agitatuos. & hanc, vt dixi, perfpicuam facit interrogationibus, quibus Aristodemum reuincit. Ea verò omnia tendunt ad obiectiōnis refutationem. Cum enim obitici poffet, Quamobrem tandem & in quem vsum regi supplices erimus? in oratores inuehitur, afferens hanc eorum esse confuetudinem, vt ea dicāt, quibus Respublica in rebus gerendis impediatur. Hæc enim pro Philippo dicere confueuerant. Quod ni ita est, quamobrem, inquit, ipsi non quiescunt, sed Reipublicæ fuadent, ne Græciæ imperet, cum ea Reipublicæ necessitas incumbat, vt communis gentis curā suscipiat: oratoribus nihil necesse fit, sed planè superuacaneum studere ambitioni.

ORATIONIS DEMOSTHENICÆ AD PHILIPPI epistolam enarratio, Hieronymo Vvolffio interpretate.

PHILIPPVM Athenienses non fecisse pacem vobiscum, sed distulisse bellum. Selybriam vrbe Thraciæ Philippus oppugnabat: Quo tempore quum Athenienses aduehendi frumenti causa nauigia mississent: Philippus ea capit, non frumentandi causa, sed ad iuuandos Selybrianos missa esse suspicans: & literas ad Athenienses scribit, quibus, eos Selybrianis opem ferre, scædere non comprehensis, violatæque pacis ab eis esse profectum initium, queritur, & se omnibus viribus eos vlturum esse minitatur. His literis lectis, Demosthenes apertè hortatur ad bellum, cuius ipse Philippus tesseram dederit, & signum extulerit. Est autem exhortationi castrèfi quàm concio ni similibior: & tria capita continet, iustum, vtile, facultatem. Ac iustum quidē assumit ad facultatis confirmationem: sed facultas noua ratione est tractata, & actuosiore modo implicata. Non enim seorsim de ciuitate, seorsim de Philippo dixit, sed in idem conduxit & copulauit vtræque facultatis partes: & tali arte in hoc vsus est, atque vberius & ornatius aliquid adinuenit, quàm in secunda Olynthiaca, vsúmque nobis vtriusque rationis dedit. illic enim erat vtrunque, & oratio de vno quoque simpliciter separata: hic verò duplex est genus, eodem modo implexis duabus facultatibus, in quo soluit anthypophoram & antithesin, confirmationem & probationem à tractatione tanquam à confessis sumpsit, nimirum Philippum violasse pacem. Alteram à facultate, qua probat minime abhorrendum esse à bello. Post exordium autem ad tractationē legitimi capitis accessit, id quod sanè adhibet ad probationem facultatis coniecturaliter ab his verbis: Primum enim consentaneum est, deos maximos nobis esse socios & adiutores. *νατῆς, καὶ λέλυκεν ἐν αὐτῷ ἀντιπροσθεῖν, καὶ ἀντιπείσειν; τὴν μὲν ὑπὸ τῆς ἐργασίας κατασκευὴν καὶ ὑπόδειξιν, ὡς ὅτι ὁμοιογενῶν * εἰλημυθῶ, ὡς ᾤραβετοκός τὴν εἰρήνην φιλιππου; ἐπέσει δὲ τὸ δυνατῶ, κατασκευάζοντι, ὡς καὶ ὑπὸ τὸν πόλεμον, εἰσέβαλε δὲ μὴ τὸ προσιμῶν, εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ νομίμου κεφαλαίου. ὁ δὲ καὶ λαμβάνει πρὸς ὑπόδειξιν τοῦ δυνατῶ, ὑπὸ τῆς λέξεως συριστικῶς. ἀπὸ μὲν γὰρ εἰκός, ὡς ἀνδρες ἀθληταί, τοῖς θεοῖς μεγίστοις ἡμῖν ὑπάρχειν συμμάχους ἐ βουδου.*

ἵνα καὶ κείνῳ τὴν ὑπονοίαν ἀπέλη; εἰ πῆρες εἶεν ἀπεργασίαι, καὶ ἐργασίαι τῆν δουλείαν; ὅτι οὐ καὶ δουλείαν αὐτῶν ὅτι ἀγῶν, ἀλλὰ καὶ παντελοῦς ἀπεργασίας. Ἐὐλοχρεῖς ἀσάστως, καὶ ἀσάστως. ἀρεὶ μὲν οὐκ οὐτῶν τὰ ἀπεργασίαι καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους πόλις δουλοῦσι ῥήτορας ἐστὶν αὐτῶν. τὸ εἶναι δὲ εἰσέβαλεν εἰς παρέμβασην, ἀπεργασίαν ὁμοίως ἐχρυσαν τῆν δουλοῦσιν ῥήτορας. ὅτι δὲ αὐτοὺς φιλιππου οὐκ ἀποκρίνεται πόλις; καὶ ταῦτα ὀλυνθίοις δὲ ποιήσας καὶ δευτέρως καὶ θεβαίοις; ἵνα ἀπεργασίαν τῆν ἀπεργασίαν ἐκβάλη τὴν ἀπλοχίαν ὁμοίως, καὶ δίδωκεν αὐτοῖς πεποιστομένους; καὶ δὲ καὶ ἐδέθη τούτων πάντων τῆν λόγον. καὶ ταῦτῃν καὶ εἰσησι φανερῶν ὡς ἐφω δὲ τῆν ἐλέγχων, ὡν πρὸς ἀεὶ σόδημον ποιείται. ταῦτα ἡ συντείνει σύμπαντα πρὸς τὴν λύσιν τῆς ἀπιδέσεως. ἐπειδὴ γὰρ ἀντέπεισε Ἐ δὲ καὶ δευτέρως, Ἐ εἰς πῆρας ῥήτορας τῆ βασιλείας; δίδεβαλε τοὺς ῥήτορας, λέγων, συνήδεις λέγων αὐτοῖς ταῦτα, ὅτι ὡν κωλύουσι τὴν πόλιν. ταῦτα γὰρ καὶ φιλιππου λέγων εἰώθεσιν. ἐπει τῆν εἰσέβαλεν αὐτοῖς τὴν ἡσυχίαν οὐκ ἐχρυσαν; ἀλλὰ τῆ πόλει συμβουλεύουσι μὴ ἀπεργασίαν τῆν ἐλλήνων. τῆ μὲν γὰρ ἀπλοχίαν ὑπὸ τῆν ἀπεργασίαν τῆ κοινῶν γένους; τοῖς ἡ ῥήτορας, οὐδὲ μίαν ἀπλοχίαν εἶ φιλοπῆρας ἀπεργασίαν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ δημοσθένους λόγον ἐξηγήσεις.

Οτι μὲν, ὡς ἀνδρες ἀθληταί, φιλιππου οὐκ ἐποίησατο τὴν εἰρήνην πρὸς ὑμᾶς; ἀλλ' ἀπέβαλε τὸν πόλεμον. σπλυβριαν ἐπολιόρκει φιλιππου, πόλις τῆν ἑπὶ θράκης. ἀθληταί ἡ ἀπέσειλα ἐν τῷ κρημνῷ τούτῳ σιτηγῆσιντα αὐτοῖς πλοῖα; καὶ ὑπονοήσας φιλιππου μὴ ἐπὶ σιτηγῆ πεποιστομένη τὰ πλοῖα, ἀλλ' ἐπὶ συμμαχία σπλυβριανῶν; ἤθεε ταῦτα τὰ πλοῖα, καὶ γέγραφεν ἀθληταίς ἐπιστολήν, ἀπὸ μὲν ὅτι βουδου σπλυβριανῶν, οὐ συμπεριλημμένους τῆς συνήδεις, καὶ πρὸς αὐτοῖς εἶ τὸ λέλυδα τὴν εἰρήνην, ἀπελάσσει ἀμυνεῖσθαι αὐτοῖς παντὶ ὀδύει. ταύτης τῆς ἐπιστολῆς ἀγνοουμένης; ὁ δημοσθένης ἀπεργασίαν φανερῶς ἐπὶ τὸν πόλεμον, ὡς τῆ φιλιππου δεδωκότος τὸ σπλυβριαν. εἶσε καὶ ἀπεργασίαν πρὸς ἐρατοπέδου λερομυθῆ καλλῶν, ἡ δημοσθένης. Ἐ ἀπεργασίαν κεφαλαίου εἶσε τὸ δίκαιον, τὸ συμφέρον, τὸ δυνατῶν, καὶ λαμβάνει τὸ μὲν δίκαιον, εἰς κατασκευὴν τῆ δυνατῶ; τὸ δὲ δυνατῶν καμνοτέρα μὲν ὁ μεταχειρίζεται, καὶ ἀγνοουμένη πρὸς ὅσον συμπίπτει. οὐ γὰρ ἰδίᾳ μὲν καὶ τῆς πόλεως εἰρηκεν, ἰδίᾳ ἡ καὶ φιλιππου; ἀλλ' εἰς ταυτὸν ἵστα καὶ σπλυβριαν ἀμφοῦ τὰ μέρη τῆ δυνατῶ, ἡ ἐν τῷ μὲν ὁ καὶ τὸ κέρηται. ἀπεργασίαν πρὸς τὸν δὲ ἄλλῳ τῆ ὀλυνθιακῶν ἀπεργασίαν, καὶ δίδου καὶ ἀμφοτέρων τῆ μὲν ὀδύων. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἡν ἐκείσε, καὶ λόγος καὶ ἐκείσε καχερισμῶν ἀπλοῦς. ἐν ταῦτα ἡ ἀπλοῦ τὸ εἶδος, καὶ τὸ αὐτὸ συμπεπλημμένῳ τῆ δύο δυνατῶν.